

*L*ễ Khánh Thành chùa Phổ Từ được dự định tổ chức trong vòng một tuần lễ, gồm có phần tu tập thiền quán, kinh kệ để cầu nguyện và lễ Trai Tăng cho 108 vị Tăng Ni, cả hai truyền thông Nam tông và Bắc tông, để bày tỏ tấm lòng biết ơn giáo dưỡng và hộ niệm cũng như đóng góp tịnh tài công quả của đàn na thí chủ xa gần. Dự trừ từ chủ nhật, 11 tháng 7 đến chủ nhật, 18 tháng 7 năm 2010.

Có đêm, tôi ngồi yên và nhìn lại, sau hơn 10 năm xây dựng ngôi già lam, quả thật, có rất nhiều nhân duyên đáng nhớ, mà trên hết, không có sự gia hộ của Tam Bảo thì không thể nào hoàn thành được. Từ đó, tôi có ý định viết ra đây tiến trình xây cất ngôi chùa Việt trên xứ Mỹ, nơi có nhiều luật lệ khắt khe, và nhiều chi tiết chuyên môn, với mục đích chia sẻ với những pháp lữ, đạo hữu muốn tìm hiểu việc xây dựng cơ sở tôn giáo ở xứ người.

Tôi xin trình bày một số chi tiết theo thứ tự thời gian, qua sự hiểu biết cạn cợt của tôi, với hy vọng, những chi tiết này có thể giúp ích phần nào cho việc tìm hiểu.

Nhưng trước khi đi sâu vào các chi tiết của pháp lý và chuyên môn, tôi cũng xin chia sẻ vài điều bổ ích khi tôi theo học khóa Certified Church Management Program tại University of the Pacific kéo dài một tuần lễ, với 5 buổi giảng về các đề tài khác nhau như luật pháp, kế toán, thuế vụ, gây quỹ... mà từ đó, tôi đã áp dụng trong việc xin giấy phép xây chùa có được hiệu quả. Nhờ những kiến thức này, tôi mới có đủ tự tin để vượt qua một số khó khăn, trước và trong khi xây chùa Phổ Từ. Không có niềm tin và sự hiểu biết này, chắc tôi, đã không xây được chùa, mà có thể gặp không biết bao nhiêu là buồn phiền, khổ sở. Xin thành tâm đánh lễ cảm niệm ơn đức hộ trì của Tam Bảo mười phương, sự thương mến của Thầy Tổ huynh đệ, và sự đóng góp, tinh thần cũng như vật chất của Phật tử khắp nơi, công đức thật vô lượng vô biên.

Trước hết, tôi xin ghi lại những nét chính yếu trong diễn tiến xây cất chùa Phổ Từ dưới đây:

— Thứ Sáu, 9-6-2000: Sau một thời gian tìm kiếm, Đạo Tràng tìm thấy địa điểm này và nhờ anh Lê Sơn Thạch hướng dẫn đi xem đất, địa chỉ: 17327 Meekland Avenue, Hayward, CA 94541.

— Thứ Sáu, 23-6-2000: Thầy Viện chủ (Thích Từ Lực) nhân buổi sinh hoạt hàng tuần của Đạo Tràng, đã báo cáo và trình bày việc tạo mãi cơ sở. Kế tiếp, Thầy yêu cầu Đạo tràng chấp thuận cho việc tiến hành mua miếng đất trên để xây cất chùa Phổ Từ.

— Thứ Sáu, 10-11-2000: Chính thức ký giấy mua miếng đất với giá \$410,000 với điều kiện xin được giấy phép xây cất trong vòng 90 ngày.

— Chủ Nhật, 26-11-2000: Đạo tràng cung thỉnh Sư Ông Viện trưởng Tu viện Kim Sơn đến chứng minh và sau đó, làm lễ cầu nguyện Tam Bảo gia hộ và cúng Thổ thần đất đai cùng Thí thực Cô hồn vào lúc 11 giờ sáng để bắt đầu cho việc xây dựng chùa Phổ Từ.

— Thứ Ba, 26-12-2000: Sau lễ Giáng sinh một ngày (tức là mùng Một tháng Chạp năm Canh Thìn), Thầy Từ Lực và chúng Xuất gia đã chính thức dọn về thường trú ở chùa Phổ Từ.

— Thứ Hai, 19-3-2001: Trong buổi public hearing cuối cùng này, Alameda County Planning Commission đã chấp thuận cấp giấy phép (conditional use permit) số C-7671 cho chúng ta tiến hành việc xây cất chùa.

— Thứ Năm, 15-5-2001: Hợp đồng về việc đậu xe giữa Trường học và Chùa đã được ký kết trong sự cảm thông và tương trợ lẫn nhau.

— Thứ Ba, 26-6-2001: Nhân viên công ty Pacific Precast đã lắp ráp xong bức tường xi măng dài 630 feet để giữ an ninh cho các nhà hàng xóm bên cạnh Chùa.

— Thứ Hai, 28-8-2002: Hoàn thành bãi đậu xe phía Trường học.

— Chủ Nhật, 28-3-2004: Lễ Đặt đá (groundbreaking ceremony) với sự chứng minh của HT Thích Tịnh Từ, Viện trưởng Tu viện Kim Sơn với hơn 50 vị Tăng Ni hộ niệm và hàng trăm đồng bào Phật tử, Huynh trưởng và Đoàn sinh GDPT tham dự.

— Thứ Tư, 28-4-2004: Alameda County Building Department đã chính thức thông báo cấp giấy phép xây cất (building permit) cho chúng ta khởi công xây chánh điện.

— Thứ Sáu, 13-4-2007: Hoàn tất công tác xây cất đợt I, Anh Tạ Trường Nguyên, công ty Alpha Property Development (Sacramento) đã giúp đỡ rất nhiều trong việc xây cất chánh điện, văn phòng và trai đường với hơn 7,000 square feet.

— Chủ Nhật, 8-7-2007: Lễ An vị Phật với 2 buổi lễ tiếng Việt (buổi sáng) và tiếng Anh (buổi chiều), Đạo tràng đã cung thỉnh chư Tăng ni Việt Nam và Ngoại quốc đồng gia tâm cầu nguyện.

— Thứ Ba, 19-8-2008: Với giấy phép xây cất đợt II số BL2007-02099, nhà thầu Toro General Construction đã khởi công xây Tăng xá, trong vòng 1 năm thì hoàn tất, diện tích khoảng 5,000 sq. ft., với 6 phòng ngủ, Thư viện, Đoàn quán GDPT.

— Thứ Hai, 17-8-2009: Hoàn tất công tác xây cất đợt II. Nhìn lại quá trình xây dựng ngôi chùa chung, sự phối hợp nhịp nhàng và vui vẻ giữa anh Trần Đức Thuần (Hayward), anh Trần Văn Nhuận (San Jose), anh Nguyễn

Sĩ Chính (Milpitas), anh Jerry Gonzales (Stockton) và nhiều phần hành khác đã là yếu tố cơ bản đưa đến thành tựu cho công tác. Phía người Mỹ, chúng ta được sự giúp đỡ và chỉ dẫn nhiệt tình của ông D. Gray, Arnie Glassberg, Robert Bobman và những người hàng xóm, mà trong đó hình ảnh bà Doris Silva là đáng nhớ và thân thiện hơn cả.

— Chủ Nhật, 11-7 đến Chủ nhật, 18-7-2010: Lễ Khánh Thành chùa Phổ Từ & Đệ Ngũ chu niên của GDPT Chánh Hòa.

Như vậy, công tác kiến tạo kéo dài 10 năm, với 2 đợt xây cất cơ sở rộng 12,000 sq. ft, gồm có chánh điện, văn phòng, trai đường, tầng xá, thư viện, và đoàn quán. Khuôn viên của Chùa rộng 1 mẫu đất, và có nhân duyên ký hợp đồng đậu xe với trường học bên cạnh, nên có trên 100 chỗ đậu xe. Tổng phí tất cả là 2 triệu Mỹ kim.

Mọi việc được bắt đầu với một niềm tin: **Phụng sự chúng sanh tức cúng dường chư Phật.** Trong Bản tin Hướng Phật số 9, ra vào tháng 5 năm 2001, tôi viết như sau:

—☸ NGÔI CHÙA MỚI ☸— VỚI NIỀM VUI MỚI

Đạo Phật đến với con người là muốn cho con người bớt khổ. Do đó, hình ảnh ngôi chùa là nơi đem lại niềm vui cho mọi người con Phật không phân biệt tiếng nói, màu da. Chùa Phổ Từ tại Hayward được hình thành trong tinh thần đó. Và cũng bắt đầu số này, qua bản tin Hướng Phật, chúng tôi xin chia sẻ với bạn đọc và quý Phật tử xa gần về những sinh hoạt trong công tác kiến tạo chùa Phổ Từ.

Về lãnh vực thông tin liên lạc, chúng tôi rất tha thiết mong ước đón nhận những ý kiến xây dựng, cũng như bài vở Phật pháp, sinh hoạt trong cộng đồng Phật giáo chúng ta. Bản tin Hướng Phật cố gắng làm tròn bốn phận nối nhịp cầu cho mọi giới con Phật có cơ hội gần lại với nhau. Chúng tôi cũng hy vọng rằng, qua phần song ngữ Việt Anh, chúng ta lại có thể trao đổi những giá trị văn hóa giữa Đông phương và Tây phương để con người có thể thương yêu nhau, cảm thông nhiều hơn khi chung sống với nhau trên cùng mảnh đất, cùng hoàn cảnh xã hội hàng ngày.

Suốt ba năm vừa qua là một thời gian chuẩn bị cho những sinh hoạt ngày hôm nay. Chúng tôi rất vui mừng, xin thưa với quý vị rằng, **hoàng thiên** quả thật **bất phụ hảo tâm nơn**. Trong tám lòng tha thiết với việc tu học và nuôi dưỡng tuổi trẻ, chúng tôi đã thương yêu nhau, cùng làm việc bên nhau để có những kết quả khiêm tốn bây giờ. Hiện nay, hai cơ sở Trung tâm Phật giáo Hayward và chùa Phổ Từ đã dần dần được hình thành trong chiều hướng hỗ trợ tốt đẹp với nhau, cùng tu học bên nhau. Hai

đạo tràng tiếng Việt và tiếng Anh, cũng đang hiện diện, sát cánh để học hỏi với nhau.

Kể từ tháng 12 năm 2000, thành phần Tăng chúng có tên là chúng Viên Thành đã dọn về cư trú yên ổn tại chùa Phổ Từ. Hàng ngày thường có những sinh hoạt theo truyền thống thiền môn qua những buổi công phu bái sám và chấp tác xây dựng. Trong mùa hè này, chùa sẽ thuê nhà thầu xây bức tường xi măng để đem lại niềm vui, sự yên ổn cho những người hàng xóm thân mến đã lên tiếng hỗ trợ dự án xây cất chùa. Tượng Quán Âm lộ thiên nằm trong Vườn Thiền có hòn non bộ cũng đã được dự thảo trong đồ án chung. Bên cạnh đó, ban Kiến Thiết cũng tiếp tục hoàn thành các bản vẽ để bắt đầu khai móng xây ngôi chánh điện trong thời gian tới đây.

Tại Trung Tâm Phật giáo Hayward mà bây giờ là nơi cư trú cho Ni chúng có tên là chúng Kiều Đàm, các sinh hoạt tập thể vẫn được tiếp tục tiến hành theo các chương trình định kỳ từ trước. Đặc biệt vào mỗi tối thứ Năm từ 7 giờ đến 9 giờ là sinh hoạt bằng tiếng Anh dành cho Phật tử và bạn hữu người ngoại quốc. Dự tính chung, trong tương lai địa điểm này sẽ trở thành nơi sinh hoạt cho các thiền sinh ngoại quốc, với một chương trình thích hợp với văn hóa Tây phương.

Tất cả các sinh hoạt trên đều nhắm vào một mục đích chung: đem lại niềm vui cho mọi người, không phân biệt giàu nghèo, già trẻ. Ngôi chùa mới được đặt tên Phổ Từ cũng chỉ trong tâm nguyện mong muốn đem Tình Thương phổ biến đến tận nơi có duyên, làm cho Phật pháp trường tồn, chúng sanh bớt khổ.

Chúng tôi xin chân thành chấp tay cầu nguyện: ngôi chùa mới sẽ đem lại cho chúng ta niềm vui mới . ■

Nhưng rõ nét hơn là trong Dự Án Xây Cát Chùa Phổ Từ, với thư kêu gọi, đã có đoạn:

Thưa Quý Vị,

Sau nhiều thay đổi và khó khăn, cuối cùng, chúng ta đã mua được miếng đất rộng một mẫu, có căn nhà ba phòng ngủ, nằm gần trường học trên đường Meekland ở Hayward với giá \$410,000. Và mới đây, ngày 19-3-2001, Alameda County Planning Commission đã cấp giấy phép số C-7671 để chúng ta tiến hành việc xây cất chùa Phổ Từ. Đạt được kết quả khiêm tốn này, là nhờ sự gia hộ của Tam Bảo cũng như lòng thương mến của chư Tôn Đức và sự đóng góp, yểm trợ của quý Phật tử, bạn hữu xa gần.

Thường thường, xây một ngôi chùa phải có ít nhất 3 giấy phép: conditional use permit, grading permit, và building permit.

Đây là giai đoạn cam go, khó khăn nhất vì nếu không có giấy phép sử dụng, nghĩa là chính quyền, vì bất cứ lý do gì mà không cho phép đổi zoning từ residential qua public thì không thể xây cất được, dù mình có đất rộng 5, 10 mẫu hay hơn nữa.

Tôi diễn tả kết quả trên đây chỉ chưa đến mười giòng chữ viết nhưng sự việc xảy ra thật rất phức tạp và khó khăn. Nhiều cơ sở tôn giáo, kể cả truyền thống Cơ đốc cũng gặp khó khăn trong việc xin giấy phép xây dựng cơ sở, có tên tiếng Anh là conditional use permit, tôi tạm dịch “Giấy phép sử dụng có điều kiện.” Điều kiện gì? Ui chao! Khi thì hàng xóm chống đối vì ồn ào, đậu xe quá nhiều, làm mất giá nhà của họ. Khi thì, con đường trước

mặt hẹp quá, County không chịu vì bị kẹt lưu thông trong khu vực đó. Khi thì gần khu gia cư, có thể đem lại khó khăn về môi trường (environmental impact). Suốt trong những năm đầu của thế kỷ 21 đó, tôi theo dõi tin tức trên báo chí, truyền hình, nói chuyện với nhiều nhà thờ, mới biết, chính quyền cũng có lý của họ, vì nếu không kiểm soát được mức độ phát triển, thì làm sao giữ được an ninh trật tự cho xã hội.

Cơ duyên may mắn cho chúng ta là ở điểm gặp được hoàn cảnh thuận lợi mà tất cả mọi người liên hệ đều vui vẻ vì việc xây chùa Phổ Từ mang lại lợi ích cho mọi phía - hàng xóm, trường học và đạo tràng chúng ta. Như thường lệ, trước khi mua căn nhà, tôi đã hỏi ý kiến anh Tâm Nhuận, đã nhiều lần giúp tôi, có kinh nghiệm về việc xây cất, nên mua xong là tiến hành thủ tục xin giấy phép. Anh Tâm Nhuận vẽ xong site plan, floor plan, và elevation plan, với những phần chính yếu của cơ sở. Tôi đem lên nộp cho Planning Commission, mà lúc đó, ông D. Gray là Zoning Administrator. Khoảng tháng sau, ông liên lạc và mời tôi lên văn phòng nói chuyện. Ông nói, hồ sơ xây chùa của mình đã được xem xét, và phía trường học yêu cầu phải có chỗ đậu xe phía trước, vì nếu không, thì Phật tử khi đến chùa sẽ đậu xe phía trường học, vốn đang gặp khó khăn vì nơi chốn quá chật. Luôn tiện, ông mách nước cho tôi và đưa ra sáng kiến, hai bên nên hợp đồng trong việc đậu xe (shared parking plan).

Đây là một việc mà rất ít khi xảy ra trên xứ Mỹ, nếu không muốn nói là rất hiếm xảy ra khi có sự hợp đồng kéo dài 99 năm giữa một ngôi chùa và trường học công cộng. Điều này đã đến với chúng ta như một duyên may

hiếm có, mà hiện nay, sau 15 năm, ai cũng thấy sự tiện lợi trong việc đậu xe vào những dịp lễ lớn của Chùa! Tôi về bàn với anh Tâm Nhuận và chúng xuất gia ý của ông Gray. Xong xuôi, tôi trả lời là đồng thuận và xin ông hướng dẫn những việc kế tiếp. Sau đó, tôi qua trường học gặp bà Hiệu trưởng. Bà cũng nói thiệt: “Thiệt khổ sở quá, thầy ơi, qua bao nhiêu năm từ khi tôi về làm hiệu trưởng trường này. Ngôi trường tiểu học này nhỏ, từ lúc xây cất, chỉ có một lối ra vào cho bãi đậu xe. Mỗi buổi sáng, nhìn cha mẹ chở con em họ tới trường, cứ thụt lui thụt tới, tôi đứng trong văn phòng nhìn ra mà lo quá. Lỡ xe nào vô ý đè em bé nào thì khổ cho mọi người. Cho nên, nếu Thầy đồng ý, thì khi redesign parking lot, chỉ cần cho tôi một lối vòng (loop) thì rất quý báu.” Tôi lắng nghe ý kiến của bà Hiệu trưởng, và sau khi anh Tâm Nhuận vẽ xong bản đồ xây cất đợt đầu (site plan) và bên phía trường học, ông Greenberg cũng nhờ luật sư soạn xong hợp đồng, thì chúng tôi gặp ông Gray và mấy tháng sau thì ra hearing (điều trần) trước Planning Commission của Alameda County.

Đó là một ngày đáng ghi nhớ trong lịch sử của ngôi chùa Phổ Từ. Sư cô Phổ Châu phụ giúp với tôi thiết lập hồ sơ. Tôi nhờ anh Jim Yoder giữ liên lạc với nhà trường, và mời bác Tâm Di và chị Quảng Ly (Liz Barrett) lên phát biểu phần ủng hộ dự án xây chùa. Về phía hàng xóm, có tất cả 7 nhà thì 5 nhà đều có mặt, và đồng thanh lên tiếng ủng hộ việc xây chùa vì họ tin tưởng, nơi đây “ngồi thiền và ăn chay”, sẽ đem lại an lành cho mọi người.

Tính ra, chỉ mất 8 tháng sau khi nộp đơn, chùa Phổ Từ có giấy phép xây cất chùa (conditional use permit).

Giấy phép thứ hai mà chùa phải lo là grading permit, tức là giấy phép ban đất, làm chỗ đậu xe và đặt hệ thống thoát nước nằm sâu dưới lòng đất. Giai đoạn này cũng cam go không kém. Chỉ cần sai lầm là tốn cả trăm ngàn Mỹ kim như chơi! Tôi xin ghi lại việc này, may mà qua khỏi tai nạn...

Một mặt lo xây cất theo dự liệu, mặt khác là gây quỹ để trả tiền cho nhà thầu. Tôi viết bài kêu gọi dưới đây:

—☺ ĐOÀN KẾT GÂY SỨC MẠNH ☺—

Trong lịch sử Việt nam có hình ảnh Hội nghị Diên Hồng, trong đó toàn thể mọi người trong nước cùng đồng lòng hiệp sức với nhau trong việc ngăn chặn ngoại xâm. Trên vua quan, cho đến hàng dân giả, ai cũng một lòng cùng hướng về một mục đích chung: giữ vững cõi bờ, bảo vệ cuộc sống thanh bình của người dân. Một hình ảnh quá đẹp, quá hào hùng cho tất cả chúng ta.

Đó là gia tài tinh thần- sức mạnh của đoàn kết- mà dân tộc trao lại cho mình. Mình có thể và có nên học lấy để mà dùng không? Câu hỏi chắc hơi thừa. Vì ai mà